



T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 76791929/610/ 130
Konu : Yazılı soru önergesi (7/34387)

09-04-2014

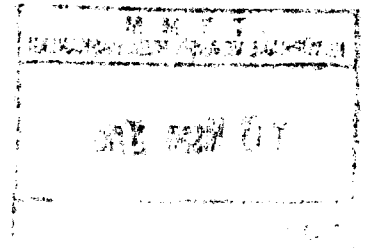
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28.11.2013 tarih ve 152451 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan Iğdır Milletvekili Sayın Pervin BULDAN tarafından verilen 7/34387 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevap ekte sunulmaktadır.
Gereğini arz ederim.


Faruk ÇELİK
Bakan

Ek: Cevap (2 sayfa)



**İÇİDIR MİLLETVEKİLİ SAYIN PERVİN BULDAN'IN 7/34387 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

1982 tarihli Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 90'ıncı maddesinin birinci fıkrasında; "Türkiye Cumhuriyeti adına yabancı devletlerle ve milletlerarası kuruluşlarla yapılacak andlaşmaların onaylanması, Türkiye Büyük Millet Meclisinin onaylamayı bir kanunla uygun bulmasına bağılıdır" hükmü yer almaktadır.

Aynı maddenin 5'inci fıkrasında da usulüne göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası andlaşmaların kanun hükmünde olduğı belirtilmiştir.

Buna göre; Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) 189 sayılı Sözleşmesinin; Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından onaylanmasının uygun bulunması halinde ev işçilerinin çalışma koşulları ile ilgili hükümler iç hukuka aktarılacaktır.

Ev hizmetlerinde çalışanlar, her ne kadar 4857 sayılı İş Kanunu'nun kapsamında değilse de, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu kapsamındadır. Ev hizmetlerinde çalışanlarla ilgili düzenlemeler söz konusu Kanunun "Ev düzeni içinde çalışma" başlıklı 418' inci maddesinde hükme bağlanmıştır.

Yabancıların Türkiye'de çalışmalarının izne bağlanması ve bu yabancılara verilecek çalışma izinlerinin düzenlenmesi ile ilgili usul ve esasların belirlendiğı 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun ve Uygulama Yönetmelikleri 06.09.2003 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

Yabancıların Türkiye'de çalışmaya başlamadan önce izin almaları gerektiğı hükme bağlanmış olup, Kanunun 5'inci maddesinde de; süreli çalışma izinlerinin belirli bir işyeri veya işletmede ve belirli bir meslekte çalışmak üzere verilebileceğı öngörülmüştür.

Ev hizmetlerinde çalışacak yabancılar da 4817 sayılı Kanunla çalışma izin prosedürü içerisine alınmış, bu kişiler için bir takip ve denetim mekanizması getirilmiştir. Bu kapsamda verilen çalışma izinleri sadece izin verilen konuta ait adreste geçerli olup, yabancı şahsın başka bir adreste çalışabilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Konutunda yabancı çalıştırmak isteyen Türkiye'de mukim kişiler yabancı şahıs ile çalışma koşullarını belirten bir iş sözleşmesi imzalamaktadırlar. Bu şekilde yabancı şahıs iş koşullarını ülkemize gelmeden önce öğrenmekte ve kabul etmesi durumunda bu belgeyi imzalayarak kendi ülkesindeki Türkiye Cumhuriyeti temsilciliğine çalışma izin ve vize başvurusu yapmaktadır.

Yabancıların Türkiye'deki kalış süresinin son 180 gün zarfında 90 gün olarak uygulamasına yönelik 01.02.2012 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren yeni vize rejimi sonrasında, çalışma izni bulunmaksızın ülkemizde izinsiz olarak çalışan yabancıların çalışma izni almaları zorunluluğunu doğurmuştur. Yeni vize rejiminin uygulanmaya başlamasıyla, ülkemizde uzun süreden beri ikamet izni almaksızın kalan veya kaçak çalışan çok sayıda yabancı zor duruma düşmeden ülkemizde yasal ikamete yönelmelerini ve kayıt altına alınmalarını sağlamak amacıyla ilgili kurumlarca bir dizi tedbir hayata geçirilmiştir.

Emniyet makamlarınca yabancılar adına en az altı ay süreli ikamet tezkeresi düzenlenmiş ve akabinde Bakanlığımıza çalışma izin başvurusunda bulunmaları sağlanmıştır.

Bu itibarla, özellikle ev hizmetlerinde çalışmak üzere Bakanlığımıza yapılan çalışma izin başvurularında ciddi bir artış olmuştur. Bu yabancıların kayıt altına alınması, takip ve denetiminin sağlanması, bu alandaki işgücü istismarının önlenmesi ve yabancıların sağlık ve sosyal güvenlik imkanlarından faydalanmalarının sağlanması amacıyla konu Bakanlığımızca da değerlendirilmiş ve çalışma izni değerlendirme kriterleri arasında bulunan yabancılara ödenmesi gereken minimum ücret düzeyine ilişkin kriter ev hizmetlerinde çalışacak yabancılar için asgari ücretin 1,5 katı iken Şubat 2012 tarihinden itibaren bir asgari ücret

düzeyine çekilmiştir. Böylelikle kayıt dışı istihdamla mücadele çalışmalarına önemli ölçüde katkı sağlanmıştır.

Ülkemizde “ev hizmetlerinde” çalışacak yabancılara yasal asgari ücretin altında olmamak üzere ücret ödenmesi zorunlu olup, çalışma izni verilen yabancılar ayrıca sosyal güvenlik sistemimize de dahil edilmektedir.

Konunun istismarının önlenmesi ve izin verilen yabancıların güvenliği açısından yaşlı ve hasta bakımı ile küçük çocuğu bulunanlar dışında, konutlarda yabancı personele çalışma izni verilmemektedir.

Bakanlığımızca daha önce çalışma izni verilip uzatma başvurusunda bulunulan yabancının sosyal güvenlik primlerinin yatırılmadığının tespiti halinde, uzatma işlemi yapılmamakta, ayrıca SGK tarafından işverene sigortasız işçi çalıştırmaya yönelik cezai işlem uygulanmaktadır.

Türkiye’ye yabancı ülkelerden gelerek kaçak çalışan yabancılara ilişkin olarak Bakanlığımızda herhangi bir sayısal veri mevcut bulunmamaktadır.

Ev hizmetlerinde çalışmak üzere 2013 yılında 10.416 yabancıya çalışma izni düzenlenmiştir.

Ayrıca ev işlerinde ücretle ve sürekli olarak çalışanlar 5510 sayılı Kanun kapsamında sigortalı sayılmakta, ücretle ve süresiz çalışanların kanun kapsamına alınması için mevzuat çalışmaları ise devam etmektedir.